

#WEDERKERIGHEID #SYSTEMISCH
#BETEKENISGEVEN AAN ORGANISATIEPATRONEN

Presteren mensen in
groepen beter ....

Of juist niet?

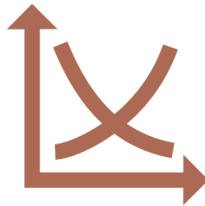
LEES MEER OVER GROEPSGEDRAG 3_van_7 >>

www.marjoleinejansen.nl | blog van de organisatie BIO_loog

Invloed van de groep

Sociale facilitatie

Versterkt of Verslechtert je prestatie in de groep door de aanwezigheid van anderen?

Dat hangt af van:

- **De complexiteit van of bekendheid met de taak**
- **En hoe je naar jezelf kijkt**

Bij **vertrouwen** werkt aanwezigheid van anderen – dus de invloed van de groep – vaak versterkend.
Bij **onzekerheid** juist belemmerend.

Invloed van de groep

Waarom beïnvloeden anderen je prestatie

De aanwezigheid van anderen roept **arousal** op. Die spanning of opwinding versterkt wat op dat moment je **dominante respons** is: het gedrag dat het meest voor de hand ligt.

Arousal ontstaat onder meer door:

- alertheid op anderen
- angst om beoordeeld te worden
- afleiding door de aanwezigheid van anderen

Dus:

wat de groep met jouw prestatie doet, hangt niet alleen af van de taak – maar ook van aandacht, zelfvertrouwen en context

Invloed van de groep

Samenwerken leidt niet automatisch tot meer inzet

In groepen kan juist **motivatieverlies** ontstaan, vooral als je voelt dat jouw bijdrage:

- minder wordt opgemerkt of
- minder invloed heeft op het eindresultaat

Free rider effect →
meeliften op de
inspanning van
anderen

Sucker effect →
zelf afhaken, omdat je
niet de enige wilt zijn
die de kar trekt

Groepsprestaties lijden dus niet alleen onder onwil, maar ook onder hoe verantwoordelijkheid in de groep wordt beleefd.

Invloed van de groep

Wanneer gaat het mis? Wat helpt wel?

Sociaal luieren ontstaat vooral als individuele bijdrage vervaagt.

Dat zie je met name bij taken waar de groepsprestatie een optelsom is van losse bijdragen. Juist daar wordt individuele inzet minder herkenbaar.

Wat helpt om dat te verkleinen?

- **zichtbaarheid** van individuele bijdrage
- **bevestiging** dat iemand het goed doet
- sterkere **identificatie** met de groep

Hoe sterker mensen zich met de groep verbonden voelen, hoe kleiner de neiging om te gaan lummelen.

**#WEDERKERIGHEID #SYSTEMISCH
#BETEKENISGEVEN AAN ORGANISATIEPATRONEN**

De echte vraag voor teams en leiders:

Maakt de groep het beter presteren waarschijnlijker — of juist moeilijker?

Reeks Groepsgedrag 3_van_7
Volgende (4) Kiezen tussen eigen belang of belang van de groep
Bron: Sociale Psychologie, R. Vonk (red.)